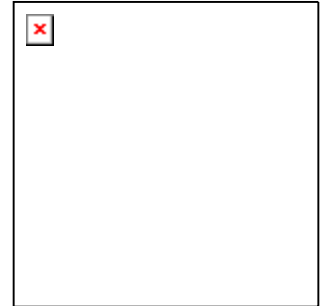


Міністерство освіти і науки України  
Міністерство аграрної політики та продовольства України  
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»  
Вінницький національний аграрний університет  
Академія сільськогосподарських наук Грузії  
Болонський національний університет ветеринарної медицини (Італія)  
РУП «Інститут м'ясо-молочної промисловості» (Республіка Білорусь)  
Мюнхенський університет Людвіга-Максиміліана (Німеччина)  
Словацький сільськогосподарський університет в Нітрі (Словаччина)  
Вища школа практичного навчання в Лодзі (Польща)  
Університет штату Луїзіана (США)  
Університет в Соскотунії (Канада)



# ПРОГРАМА



**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ  
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА  
ПЕРЕРОБКИ ТВАРИННИЦЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ»  
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE  
“INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF PRODUCTION  
AND PROCESSING OF ANIMAL PRODUCTION”**



**25-26 жовтня 2018 року  
м. Вінниця**

## ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

### 25 жовтня

13<sup>00</sup>-17<sup>00</sup> – заїзд учасників конференції

### 26 жовтня

9<sup>00</sup>-10<sup>00</sup> – реєстрація учасників конференції (хол корпусу №2);

9<sup>00</sup>-10<sup>00</sup> – майстер-класи з виготовлення морозива, бринзи, моцарели (6 поверх корпусу №2);

10<sup>00</sup>-12<sup>30</sup> – пленарне засідання (ауд. 2602);

12<sup>30</sup>-13<sup>00</sup> – перерва на обід;

13<sup>00</sup>-18<sup>00</sup> – робота секцій (ауд. 2602, 3406, 3407, 3318);

18<sup>00</sup> - підсумки роботи конференції. Закриття конференції.

## ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

(ауд. 2602)

- 10:00 – 10:10** «Сучасний стан, причини падіння та перспективи розвитку тваринництва в Україні»  
*КАЛЕТНИК Григорій Миколайович*, доктор економічних наук, професор, академік НААН, президент Вінницького національного аграрного університету
- 10:10 – 10:15** «Законодавче забезпечення розвитку новітніх інноваційних технологій у переробній та харчовій галузі України»  
*ЗАБОЛОТНИЙ Григорій Михайлович*, народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин
- 10:15 – 10:20** Привітання учасників конференції  
*МАЗУР Віктор Анатолійович*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, ректор Вінницького національного аграрного університету
- 10:20 – 10:25** «Тенденції розвитку тваринництва Грузії і законодавство на фоні деяких глобальних питань світового аграрного сектору»  
*ГІОРГАДЗЕ Анатолій Анзорієвич*, доктор сільськогосподарських наук, професор, заступник президента Академії сільськогосподарських наук Грузії
- 10:25 – 10:30** «Динаміка та особливості розвитку ринку продукції птахівництва в Україні»  
*ЦАРУК Людмила Леонідівна*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 10:30 – 10:35** Perspectives on the welfare of Italian heavy pigs  
*Giovanna MARTELLI, DVM, PhD*  
Associate Professor of Animal Science  
*Eleanora NANNONI, DVM, PhD*  
EBVS® Specialist in Animal Welfare, Ethics and Law
- 10:35 – 10:40** «Законодавче забезпечення системи контролю безпечності харчової продукції»  
*СИДОРУК Григорій Павлович*, начальник Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області

- 13.20 – 13.25** «Вплив стресостійкості на продуктивність свиней»  
*ЗОТЬКО Микола Олександрович*, кандидат біологічних наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 13.25 – 13.30** «Молочна продуктивність корів української чорно-рябої породи залежно від племінного відбору»  
*ДОБРОНЕЦЬКА Валентина Олександрівна*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 13.30 – 13.35** «Використання модифікованої браги як кормової добавки у тваринництві»  
*ПАЛАДІЙЧУК Олена Ростиславівна*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 13.35 – 13.40** «Продуктивність і якісний склад молока залежно від санітарно-гігієнічних умов утримання корів та сезонних чинників»  
*ПОЛІЩУК Тетяна Володимирівна*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 13.40 – 13.45** «Селекція корів за використання різного підбору та призначенням»  
*КАЗЬМІРУК Лариса Василівна*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 13.45 – 13.50** «Вплив мікроклімату на клінічний стан нетелів»  
*ВАРПІХОВСЬКИЙ Руслан Леонідович*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 13.50 – 13.55** «Санітарно-гігієнічна оцінка безприв'язного утримання дійних корів»  
*ЯРЕМЧУК Олександр Степанович*, доктор сільськогосподарських тварин, доцент  
Вінницький національний аграрний університет
- 13.55 – 14.00** «Розробка енергоощадних транспортуючих систем в тваринницьких фермах»  
*ТОКАРЧУК Олексій Анатолійович*, кандидат технічних наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет

**Зотько М.О.** кандидат біол. наук, доцент  
Вінницький національний аграрний університет

## **ВПЛИВ СТРЕСОСТІЙКІСТІ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ**

Світовий досвід переконує, що закономірним процесом для розвинутих країн є розвиток свинарства на промисловій основі за виправданій в екологічному й енергетичному відношенні концентрації виробництва.

В Україні триває процес відродження та будівництва промислових комплексів з виробництва свинини, проте в умовах інтенсивної технології реалізується тільки 40-60% генетичного потенціалу продуктивності тварин.

Промислова технологія утримання свиней суперечить фізіологічним особливостям організму, що встановився протягом тривалої еволюції.

Скупченість, замкнутий простір, шум, одноманітність – всі ці фактори негативно позначаються на стані тварин і, як наслідок, на продуктивності та якості продукції.

Тому, питання дії на тварин різних за силою та інтенсивністю стресорів найбільш актуальне для галузі свинарства. Тривала селекція свиней на збільшення продуктивності та м'ясності справила негативний вплив на їхні адаптаційні властивості до дії різних стресорів.

Установлено, що цілеспрямоване вирощування та раннє прищипування кнурців до фантому сприяє одержанню сперми у віці 4 - 5 міс.

та дозволяє їх оцінити за спермопродукцією, що уможлиблює у віці 6 міс. провести комплексне оцінювання кнурів-плідників за розвитком і продуктивністю.

**Матеріал і методика досліджень.** Метою роботи є вивчення впливу стресостійкості та зрівноваженості нервових процесів на якісні та кількісні показники спермопродуктивності кнурців-плідників різних порід.

Дослідження проводились в умовах промислового комплексу на кнурцях-плідниках великої білої, полтавської м'ясної, ландрас та породи дюрок, отриманих від батьків класу еліта та еліта-рекорд.

Визначення стресостійкості та стресочутливості кнурців здійснювали за галотановим тестом у віці 45-50 та 60 днів.

Привчання кнурців до садки на чучело провадили у віці 7-8 місяців. Сперму отримували один раз на тиждень, при цьому визначали об'єм, активність та концентрацію сперматозоїдів в 1 мл. еякуляту.

У процесі утворення перших умовних рефлексів отримання сімені на фантом вивчали поведінку тварин.

Експериментальний і цифровий матеріал обробляли методом варіаційної статистики.

Різниця вірогідна при \* $P < 0,05$ ; \*\* $P < 0,01$ ; \*\*\* $P < 0,001$ .

**Результати досліджень.** Аналіз проведених досліджень показує, що найбільшу кількість стресочутливих тварин виявлено серед кнурів-плідників ландрас та великої білої порід, відповідно, 40,0 та 36,5%.

При цьому необхідно зауважити, що максимальну кількість стресостійких тварин виявлено в породі ландрас (70,5%), найменшу у великій білій – 58,5% (табл. 1).

Частина перевірених кнурів (табл. 1) проявила сумнівну реакцію це дюррок та великої білої породи 6,0%, а полтавської м'ясної породи 12,5%.

**Таблиця 1 Реакція кнурців на галотановий тест**

Порода	Протестовано, гол.	Реакція		
		позитивна, %	негативна, %	сумнівна, %
Дюррок	27	23,5	70,5	6,0
Полтавська м'ясна	20	25,0	62,5	12,5
Ландрас	15	40,0	60,0	-
Велика біла	42	36,5	58,5	6,0

Проведення повторного тестування у 60-денному віці у тварин усіх порід показує, що реакція на фторотан у них змінилась у бік кращої стресостійкості. Тому, використання галотанового тесту у виробничих умовах доцільно провадити в 45-50 денному віці. У процесі прищипування плідників до отримання сперми на штучну вагіну встановлено, що на базі безумовних статевих рефлексів утворюються умовні, які необхідно підтримувати на протязі всього періоду експлуатації. Під час досліджень встановлено, що стресостійким тварин необхідно менше

підходів до чучела для отримання першої садки та еякуляції у штучну вагіну (табл. 2).

**Таблиця 2 Утворення умовних рефлексів, ( $M \pm m$ ),  $n=20$**

Порода	Група тварин	Прояв рефлексу	
		число підходів до першої садки	lim
Дюрок	Стресостійка	3,17±0,43	2-7
	Стресочутлива	4,21±0,27	3-8
Полтавська м'ясна	Стресостійка	2,31±0,35*	1-5
	Стресочутлива	4,05±0,11*	2-6
Ландрас	Стресостійка	2,21±0,24*	1-6
	Стресочутлива	3,52±0,32*	2-12
Велика біла	Стресостійка	2,10±0,15***	1-7
	Стресочутлива	4,21±0,46**	3-14

Перші умовні рефлекси (табл. 2) виникають на 1-7 поєднанні умовно і безумовного подразника, стресостійким кнурам, порівняно з стресочутливими, необхідно на 32,8 - 100,2% менше поєднань.

Стресочутливі тварини мають вірогідно менші ( $P < 0,05$  -  $P < 0,01$ ) показники умовно-рефлекторної діяльності, що полягає у повільному утворенні перших умовних рефлексів садки на фантом.

Виявлено, що стресостійкі кнури швидше пристосовуються до нових умов, підпускають до себе людину, перші умовні рефлекси виникають без ускладнень.

Стресочутливі тварини мають тривалий ознайомлювальний рефлекс, повільно звикають до нових умов, неспокійно реагують на сторонніх осіб і розмови. Плідники поступово привчаються до манежу в одноманітних умовах.



Серед стрес-позитивних тварин виявлено боягузливих плідників з добре вираженим пасивно-оборонним рефлексом. У них спостерігається поза настороженості, передні ноги витягнуті, голова повернута в бік зовнішнього подразника. Вони мають знижену працездатність, недостатньо розвинені процеси збудження та гальмування і, як наслідок, часто виникає зовнішнє гальмування. Необхідно відзначити, що два стресочутливі кнурці не привчилися до садки на чучело.

У результаті досліджень встановлено, що об'єм еякуляту та концентрація сперматозоїдів залежить від стресочутливості кнурів-плідників (табл. 3).

**Таблиця 3 Спермопродуктивність кнурів різних порід та стресостійкості (M±m), n=18**

Порода	Стресостійкі		Стресочутливі		Стресостійкі ± стресочутливі, %	
	Об'єм сперми, мл.	Концентрація спермійів, млрд./мл.	Об'єм сперми, мл.	Концентрація спермійів, млрд./мл.	Стресостійкі ± стресочутливі, %	
					об'єм сперми	концентрація спермійів,
Дюрок	198,2±9,87*	0,30±0,03	108,8±8,4*	0,29±0,02	182,2	103,4
ІМ	100,0±4,35*	0,26±0,04	61,0±4,2*	0,25±0,03	163,9	104,0
Ландрас	188,1±21,29*	0,28±0,01	123,3±26,4*	0,23±0,04	152,6	121,7
Велика біла	222,1±10,1*	0,23±0,02	155,4±18,3*	0,22±0,04	142,9	104,5

Протягом перших двох місяців отримання сперми (табл. 3) стресостійкі тварини всіх порід переважали стресочутливих аналогів за об'ємом еякуляту та концентрацією сперматозоїдів, відповідно, на 42,9-82,2 та 3,4-21,7%.

Найбільшу різницю за об'ємом отриманого еякуляту виявлено у

кнурів породи дюрок 82,2%, різниця у всіх випадках вірогідна ( $P < 0,05$ ).

Стресостійкі кнури всіх порід за період досліджень мали тенденцію до більш високої концентрації сперматозоїдів в 1 мл сперми на 3,4 – 21,7%.

**Висновки.** Найбільшу кількість стресочутливих тварин виявлено серед кнурів породи ландрас та великої білої. У стресостійких тварин, порівняно з стресочутливими, перші умовні рефлекси садки на чучело виникають швидше. Стресостійкі тварини переважали стресочутливих аналогів за об'ємом еякуляту та концентрацією сперматозоїдів відповідно на 42,9-82,2 та 3,4-21,7%.